

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: välisleping
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 11.02.2012
Avaldamismärge: RT II, 28.11.2011, 2

Eesti Vabariigi valitsuse ja Vietnami Sotsialistliku Vabariigi valitsuse vaheline investeringute soodustamise ja kaitse leping

Vastu võetud 24.09.2009

[Investeringute soodustamise ja vastastikuse kaitse lepingute ratifitseerimise seadus](#)

[Eesti Vabariigi valitsuse ja Vietnami Sotsialistliku Vabariigi valitsuse vahelise investeringute soodustamise ja kaitse lepingu muutmise protokoll](#)

[Välisministeeriumi teadaanne välislepingu jõustumise kohta](#)

Eesti Vabariigi valitsus ja Vietnami Sotsialistliku Vabariigi valitsus (edaspidi *lepingupoole*),

TUNNISTADES vajadust kaitsta mittediskrimineerivatel alustel ühe lepingupoole investorite tehtud investeringuid teise lepingupoole territooriumil;

SOOVIDES edendada majanduskoostööd, eriti ühe lepingupoole kodanike ja äriühingute investeringuid teise lepingupoole territooriumil;

TUNNISTADES, et nimetatud investeringute kohtlemist käsitlev kokkulepe aitab soodustada erakapitali liikumist ja mõlema riigi majandusarengut;

NÕUSTUDES, et stabiilne investeerimiskeskond aitab kasutada tõhusalt majandusressursse ning tõsta elatustaset;

TUNNISTADES, et majandus- ja ärisuhete areng saab aidata edendada rahvusvaheliselt tunnustatud töötajate õiguste austamist;

NÕUSTUDES, et need eesmärgid on saavutatavad, kahjustamata üldisi tervisekaitse-, turvalisus- ja keskkonnanorme, ning

olles otsustanud sõlmida investeringute soodustamise ja kaitse lepingu,

on kokku leppinud järgmises.

ARTIKKEL 1

Mõisted

Lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid.

1. *Investor* – mõlema lepingupoole puhul järgmised isikud, kes investeerivad teise lepingupoole territooriumil, lähtudes selle lepingupoole õigusaktidest ja käesolevast lepingust:

a) füüsiline isik, kes on lepingupoole õigusaktide kohaselt selle kodanik;

b) juriidiline isik, näiteks äriühing, korporatsioon, seltsing, äriühingute liit, äriinstitutsioon või -organisatsioon, mis on asutatud lepingupoole õigusaktide kohaselt ning mille registreeritud asukoht, juhatuse asukoht või peamine tegevuskoht on selle lepingupoole territooriumil, sõltumata sellest, kas see on kasumit taotlev või mitte ja kas selle vastutus on piiratud või mitte.

2. *Investeering* – igat liiki vara, mille ühe lepingupoole investor on sisse seadnud või omandanud teise lepingupoole territooriumil selle õigusaktide kohaselt, esmajoones:

a) vallas- ja kinnisvara ning muud asjaõigused, nagu hüpoteek, pant ja muud samalaadsed õigused;

b) taasinvesteeringud kasum;

c) äriühingu osad, aktsiad ja võlakirjad või teised äriühingus osalemise vormid;

d) rahanõue või majanduslikku väärtust omav kohustuse täitmise nõue;

e) intellektuaalse omandi õigused, sealhulgas patent, autoriõigus, kaubamärk, tööstusdisain, ärinimi, geograafiline tähis ning tehnoloogiline meetod, oskusteave ja firmaväärtus;

f) seaduse, haldusakti või pädeva asutusega sõlmitud lepingu alusel antud luba, sealhulgas luba otsida, kultiveerida, kaevandada või kasutada loodusvarasid.

Vara investeerimise või taasinvesteerimise vormi muutus ei mõjuta selle olemust investeeringuna, kui muutus on kooskõlas selle lepingupoole õigusaktidega, kelle territooriumil investeering on tehtud.

3. *Tulu* – investeeringust saadav tulu, esmajoones kasum, dividendid, intressid, kasutustasu, kapitalitulu ja samalaadne investeeringuga seotud makse.

4. *Territoorium*:

a) Eesti Vabariigi puhul Eesti Vabariigi territoorium, sealhulgas territoriaalmeri ja selle välispiiriga külgnevad merealad, mille üle on Eesti Vabariigil kooskõlas rahvusvahelise õigusega suveräänne õigus;

b) Vietnami Sotsialistliku Vabariigi puhul selle maismaaterritoorium, saared, siseveed, territoriaalmeri ja õhuruum nende kohal, territoriaalmere välispiiriga külgnevad merealad,

sealhulgas merepõhi ja selle all asuv maapõu, mille üle on Vietnami Sotsialistlikul Vabariigil kooskõlas riigisisese ja rahvusvahelise õigusega suveräänne õigus ja jurisdiktsioon.

ARTIKKEL 2

Investeeringute soodustamine ja kaitse

1. Lepingupool soodustab oma territooriumil teise lepingupoole investorite investeeringuid ning lubab selliseid investeeringuid oma õigusaktide kohaselt.
2. Lepingupool tagab oma territooriumil teise lepingupoole investorite investeeringutele ja tulule ausa ja õiglase kohtlemise ning täieliku ja pideva kaitse ja julgeoleku.
3. Kumbki lepingupool ei takista ebamõistlike või meelevaldsete meetmetega oma territooriumil teise lepingupoole investoritel investeeringute omandamist, arendamist, haldamist, juhtimist, hooldamist, kasutamist ja müüki või muul viisil käsutamist.

ARTIKKEL 3

Investeeringute kohtlemine

1. Lepingupool kohtleb teise lepingupoole investoreid ja nende investeeringuid investeeringute omandamisel, arendamisel, haldamisel, juhtimisel, hooldamisel, kasutamisel ja müümisel või muul viisil käsutamisel vähemalt sama soodsalt kui oma investoreid ja nende investeeringuid.
2. Lepingupool kohtleb teise lepingupoole investoreid ja nende investeeringuid investeeringute omandamisel, arendamisel, haldamisel, juhtimisel, hooldamisel, kasutamisel ja müümisel või muul viisil käsutamisel vähemalt sama soodsalt kui mis tahes kolmanda riigi investoreid ja nende investeeringuid.
3. Lepingupool kohaldab teise lepingupoole investoritele ja nende investeeringutele lõigetes 1 ja 2 nõutud kohtlemisest soodsamat.
4. Lõiget 1 ei kohaldata Vietnami Sotsialistliku Vabariigi territooriumil kehtivatele või kehtestatavatele kitsendavatele meetmetele ja nende muudatustele, kui muudatused on tehtud kooskõlas lepingus ette nähtud enamsoodusrežiimiga. Käesoleva artikli kohaselt tagatakse olemasolevatele investeeringutele algse investeeringu tegemisel tagatud kohtlemine. Vietnami Sotsialistliku Vabariigi valitsus võtab kasutusele asjakohased meetmed kitsendavate meetmete järkjärguliseks lõpetamiseks.

ARTIKKEL 4

Erandid

Lepingu sätteid ei või tõlgendada lepingupoole kohustusena võimaldada teise lepingupoole investoritele ja nende investeeringutele samasugust kohtlemist, soodustusi või eelisõigusi, nagu ta on andnud tulenevalt lepingupoole osalemisest või tulevases osalemisest olemasolevas või tulevases:

a) vabakaubanduspiirkonnas, tolliliidus, ühisturus, majandus- või rahaliidus või samalaadses piirkondlikus majanduskoostöö kokkuleppes, sealhulgas piirkondlikud tööturu kokkulepped, mille liige emb-kumb lepingupool on või mille liikmeks ta võib tulevikus saada;

b) topeltmaksustamise vältimise lepingus või muus rahvusvahelises kokkuleppes, mis käsitleb kas täielikult või osaliselt maksustamist, või

c) mitmepoolses või piirkondlikus kokkuleppes, mis käsitleb täielikult või osaliselt investeeringuid.

ARTIKKEL 5

Sundvõõrandamine

1. Lepingupool ei sundvõõranda ega natsionaliseeri oma territooriumil teise lepingupoole investori investeeringut ega võta muid samaväärse mõjuga otseseid või kaudseid meetmeid (edaspidi *sundvõõrandamine*), välja arvatud juhul, kui sundvõõrandatakse üldistes huvides, võrdse kohtlemise alusel, õiglase menetluse kohaselt ning kiire, piisava ja tõhusa hüvitise eest.

2. Hüvitise suurus peab vastama sundvõõrandatud investeeringu väärtusele vahetult enne sundvõõrandamist või sundvõõrandamise avalikult teatavaks saamist, kui see kuupäev on varasem. Väärtus määratakse üldtunnustatud hindamis põhimõtetest lähtudes.

3. Hüvitis peab olema täielikult realiseeritav ning see makstakse piiranguteta ja viivituseeta. Kui väljamaksega viivitatakse, sisaldab hüvitis turuintressimääraga viivist, mida makstakse määratud maksepäevast kuni tegeliku maksepäevani ja arvutatakse makse aluseks oleva valuuta turukursi alusel.

4. Piiramata artikli 9 kohaldamist, on investoril, kelle investeering on sundvõõrandatud, õigus nõuda asja ja oma investeeringute väärtuse hindamise kiiret läbivaatamist sundvõõrandanud lepingupoole kohtus või muus pädevas ametiasutuses kooskõlas käesolevas artiklis sätestatud põhimõtetega.

ARTIKKEL 6

Kahju hüvitamine

Kui ühe lepingupoole investori teise lepingupoole territooriumil tehtud investeering kannab kahju sõja või muu relvakonflikti, hädaolukorra, ülestõusu, rahvarahutuse, mässu või muu sellise

olukorra tõttu, peab teine lepingupool võimaldama talle endise olukorra taastamisel, hüvitise maksmisel või muu lahenduse korral vähemalt sama soodsa kohtlemise kui oma investoritele või mis tahes kolmanda riigi investoritele, võttes aluseks neist asjaomasele investorile tema arvates soodsama.

ARTIKKEL 7

Vabad ülekanded

1. Lepingupool tagab kooskõlas oma õigusaktide ja rahvusvahelise õigusega, et teise lepingupoole investori investeeringuid ja investeeringuga seotud makseid võib vabalt üle kanda tema territooriumile ja sealt välja. Need ülekanded on esmajoones:

- a) põhi- ja lisasummad investeeringu säilitamiseks, arendamiseks või laiendamiseks;
- b) tulu;
- c) investeeringu täielikust või osalisest müügist või muul viisil käsutamisest saadav tulu, sealhulgas osade või aktsiate müük;
- d) summad investeeringu kasutamise seotud kulude katteks, näiteks laenude tagasimaksed, kasutusmaksud, juhtimistasud, litsentsilõivud ja muud kulud;
- e) artiklites 5, 6, 8 ja 9 ettenähtud maksed;
- f) töötasu, mis makstakse investeeringuga seoses töötavale välismaalasele.

2. Mõlemad lepingupoole tagavad lõikes 1 nimetatud ülekannete piiranguteta tegemise investori valitud vabalt konverteeritavas valuutas ülekande kuupäeval turul kehtiva vahetuskursi alusel ja viivituseeta.

3. Valuutaturu puudumisel kasutatakse valuuta Rahvusvahelise Valuutafondi arveldusühikutesse arutamise viimaseid vahetuskursse.

ARTIKKEL 8

Õiguste üleminek

Kui lepingupool või tema määratud asutus teeb makse oma investorile teise lepingupoole territooriumil tehtud investeeringuga seotud garantii või kindlustuslepingu alusel, tunnustab teine lepingupool, et selle investeeringuga seotud õigused ja nõuded lähevad üleesimesele lepingupoolele või tema määratud asutusele ning esimesel lepingupoolel või tema määratud asutusel on õigus talle üleläänud õigusi teostada ja nõudeid täitmisele pöörata samas ulatuses kui algsel omanikul.

ARTIKKEL 9

Investori ja lepingupoole vaidluste lahendamine

1. Kõik lepingupoole investori ja teise lepingupoole õiguslikud vaidlused, mis puudutavad investeerimist, lahendatakse võimalust mööda rahumeelselt.
2. Kui vaidlust ei ole lahendatud kolme kuu jooksul alates päevast, mil see tõstatati kirjalikult, võib investor vaidluse esitada kas:
 - a) selle lepingupoole pädevale kohtule, kelle territooriumil investeerimist tehti;
 - b) Rahvusvahelisele Investeeringuvaidluste Lahendamise Keskusele (edaspidi *keskus*), mis moodustati riikide ja teiste riikide kodanike vaheliste investeerimisvaidluste lahendamise konventsiooni alusel, mis avati allakirjutamiseks 18. märtsil 1965 Washingtonis (edaspidi *Washingtoni konventsioon*), kui mõlemad lepingupoold on Washingtoni konventsiooni osalised;
 - c) keskuse kõrvalosakonnale, kui ainult üks lepingupoold on punktis b nimetatud Washingtoni konventsiooni osalised;
 - d) *ad hoc* vahekohtule kooskõlas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni rahvusvahelise kaubandusõiguse komisjoni (UNCITRAL) vahekohtueeskirjadega või
 - e) ükskõik millisele varem kokku lepitud vahekohtule.
3. Investori otsus esitada vaidlus lahendamiseks riigisisesele kohtule või vahekohtule lähtuvalt lõike 2 punktidest b–e on pöördumatu.
4. Lepingupoold nõustuvad tingimusteta enda ja teise lepingupoole investori vaheliste vaidluste esitamisega vahekohtule, lähtudes käesolevast artiklist.
5. Vaidluses osalev lepingupoold ei esita üheski vahekohtumenetluse või otsuse täitmise järgus vastuväidet selle kohta, et teiseks vaidluspooleks olev investor on kindlustuse tulemusel juba saanud hüvitist kogu või osa kantud kahju eest.
6. Vahekohtu otsus on lõplik ja vaidluspooltele siduv ning viiakse täide otsuses toodud tähtjaks kooskõlas selle lepingupoole õigusaktidega ning selle lepingupoole asjakohaste ametkondade poolt, kelle territooriumil hüvitist makstakse.

ARTIKKEL 10

Lepingupoole vaidluste lahendamine

1. Lepingupoold lahendavad lepingu tõlgendamist või kohaldamist käsitlevad vaidlused võimalust mööda läbirääkimiste teel.
2. Kui vaidlust ei ole nii võimalik lahendada kuue kuu jooksul alates kuupäevast, mil emb-kumb lepingupoold taotles läbirääkimisi, esitatakse vaidlus emma-kumma lepingupoole taotlusel lahendamiseks vahekohtule.
3. Vahekohus moodustatakse igal juhul eraldi järgmiselt. Kahe kuu jooksul alates vahekohtu moodustamise taotluse kättesaamisest kuupäevast määrab kumbki lepingupoold ühe vahekohtu liikme. Seejärel valivad need kaks liiget kolmanda riigi kodaniku, kes lepingupoole nõusolekul

nimetatakse vahekohtu esimeheks. Esimees tuleb määrata nelja kuu jooksul pärast kahe liikme määramist.

4. Kui lõikes 3 nimetatud ajavahemike jooksul ei ole vajalikke määramisi tehtud, võib kumbki lepingupool paluda teha vajalikud määramised Rahvusvahelise Kohtu esimehel, kui ei ole kokku lepitud teisiti. Kui Rahvusvahelise Kohtu esimees on ühe või teise lepingupoole kodanik või ta ei saa muul põhjusel nimetatud ülesandeid täita, palutakse vajalikud määramised teha Rahvusvahelise Kohtu kõige kauem ametis olnud liikmel, kes ei ole kummagi lepingupoole kodanik.

5. Vahekohus teeb otsuse häälteenamusega. Otsus on lepingupoolte suhtes lõplik ja siduv. Kumbki lepingupool kannab enda määratud vahekohtu liikme kulud ning oma esindamisega seotud menetluskulud. Esimehega seotud ja ülejäänud kulud kannavad mõlemad lepingupooled võrdsetes osades. Vahekohus võib määrata kulude teistsuguse jaotuse. Muus osas määrab vahekohus ise menetluskorra.

6. Punkti 1 alusel lahendamiseks esitatud vaidlused lahendab vahekohus kooskõlas lepingu ja rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtetega.

ARTIKKEL 11

Load

1. Lepingupooled käsitlevad teise lepingupoole investorite investeeringutega seoses esitatud taotlusi heauskselt ja kooskõlas oma õigusaktidega ning annavad oma territooriumil vajalikud investeeringuga seotud load viivituseeta.

2. Lepingupooled lubavad kooskõlas oma õigusaktidega teise lepingupoole investori investeeringuga seoses välismaalt palgatud füüsilistel isikutel, sealhulgas keskastme töötajatel, juhtivtöötajatel, spetsialistidel ja tehnilistel töötajatel, riiki siseneda ning seal ajutiselt viibida.

ARTIKKEL 12

Muude reeglite kohaldamine

1. Kui lepingupoolte vaheline olemasolev või tulevane rahvusvaheline leping sisaldab kas üldisi või konkreetseid sätteid, mille kohaselt teise lepingupoole territooriumil investeeringuid teinud investoritele antakse käesolevas lepingus sätestatust soodsam kohtlemine, siis kehtivad investori jaoks soodsamad tingimused.

2. Lepingupooled täidavad kõiki kohustusi, mis nad on võtnud seoses teise lepingupoole investori konkreetse investeeringuga.

ARTIKKEL 13

Lepingu kohaldamine

Lepingut kohaldatakse investeeringute suhtes, mis on ühe lepingupoole investorid teinud teise lepingupoole territooriumil nii enne kui ka pärast lepingu jõustumist, kuid ei kohaldata ühegi enne lepingu jõustumist tekkinud investeeringuvaidluse ega rahuldatud nõude suhtes.

ARTIKKEL 14

Läbipaistvus

1. Mõlemad lepingupoole avaldavad viivitamata või teevad muul moel avalikult teatavaks oma õigusaktid, menetlused, haldusotsused ja üldise mõjuga kohtuotsused ning rahvusvahelised lepingud, mis võivad mõjutada ühe lepingupoole investorite teise lepingupoole territooriumil tehtud investeeringuid.

2. Leping ei kohusta lepingupooli andma või lubama juurdepääsu konfidentsiaalsele või omandisuhteid käsitlevale teabele, sealhulgas teabele, mis käsitleb konkreetseid investoreid või investeeringuid; mis võib takistada õigusemõistmist või olla vastuolus konfidentsiaalsusnõuetega või seada ohtu konkreetsete investorite õiguspärased ärihuvid.

ARTIKKEL 15

Konsultatsioonid

Lepingupoole korraldavad emma-kumma lepingupoole taotlusel konsultatsioone, et vaadata läbi lepingu kohaldamine ja arutada kõiki küsimusi, mis võivad tekkida seoses lepinguga. Konsultatsioonid peetakse lepingupoolte pädevate asutuste vahel diplomaatiliste kanalite kaudu kokkulepitud kohas ja ajal.

ARTIKKEL 16

Jõustumine, kehtivus ja lõpetamine

1. Lepingupoole teavitavad teineteist kirjalikult diplomaatiliste kanalite kaudu lepingu jõustumiseks vajalike riigisiseste nõuete täitmisest. Leping jõustub 30 päeva möödumisel kuupäevast, mil saadakse kätte viimane selline teade.

2. Leping jääb jõusse kümneks aastaks ja pikeneb seejärel kümneaastaste ajavahemike kaupa, kui kumbki lepingupool ei ole üks aasta enne ajavahemiku lõppemist teisele lepingupoolele kirjalikult teatanud oma kavatsusest lepingu lõpetada.

3. Investeeringute suhtes, mis on tehtud enne lepingu lõppemise kuupäeva, kehtivad artiklid 1–15 edasi kümme aastat alates lepingu lõppemise kuupäevast.

Selle kinnituseks on täievolilised esindajad lepingule alla kirjutanud.

Koostatud 24. septembril 2009 New Yorgis kahes eksemplaris eesti, vietnami ja inglise keeles; kõik kolm teksti on võrdselt autentsed. Tõlgendamiserinevuse korral lähtutakse ingliskeelsest tekstist.

**EESTI VABARIIGI VALITSUSE
NIMEL**

**Urmas Paet
Välisminister**

**VIETNAMI SOTSIALISTLIKU VABARIIGI
VALITSUSE NIMEL**

**Pham Gia Khiem
Asepeaminister ja välisminister**